

האגודה לזכויות האזרח בישראל

27.11.2000

העיתונאי ג'בארין זוכה מעבירת פרסום דברי שבח למעשי אלימות

בית המשפט העליון זיכה אתמול (26.11.00) את העיתונאי מוחמד ג'בארין, מהעבירה של פרסום דברי שבח למעשי אלימות, בעקבות פרסום מאמר משנת 1991 על האינתיפאדה.

[הזיכוי](#) התקבל בדיון נוסף בפני 7 שופטים, על פי בקשת היועץ המשפטי של האגודה לזכויות האזרח, עו"ד דן יקיר, שייצג את העיתונאי, שהורשע בכל שלוש הערכאות.

בית המשפט העליון, ברוב של ארבעה שופטים נגד שלושה, אימץ פרשנות מצמצמת לסעיף העבירה בפקודת מניעת טרור, וקבע שהעבירה מתייחסת אך ורק למעשי אלימות של ארגון טרור. בית המשפט אימץ פרשנות זו כדי למנוע פגיעה קשה מדי בחופש הביטוי. כפי שטען עו"ד דן יקיר, כל פרשנות אחרת היתה פוגעת גם במחקר אקדמי, שכן מחקר, המביע אהדה למרד בר כוכבא, היה עונה להגדרת העבירה.

אותו הרכב של בית המשפט, ברוב של חמישה שופטים מול שניים, הרשיע אתמול, בדיון נוסף, את בנימין כהנא בעבירת המרדה, בשל כרוז משנת 1992 שקרא לממשלה להפציץ את אום-אל-פאחם בתגובה לפיגועי טרור. דעת הרוב אימצה פרשנות מרחיבה לעבירת המרדה, וקבעה שהעבירה חלה לא רק על פגיעה בשלטון ובמשטר אלא גם על פגיעה בלכידות החברתית.

כזכור מוחמד ג'בארין, עיתונאי ואיש חינוך תושב אום-אל-פאחם, הורשע בעבירה של פרסום דברי שבח למעשי אלימות לפי פקודת מניעת טרור, עקב שלושה מאמרים פובליציסטיים על האינתיפאדה, שפורסמו בעיתונים ערביים בישראל בין השנים 1990-1991. האגודה לזכויות האזרח ערערה בשמו של ג'בארין על ההרשעה בבית המשפט העליון, ובין היתר טענה, כי השפה בה כתב היתה שפה ספרותית, שמעטים מהקוראים יכולים להבינה ולפעול על פיה. בהסכמת הפרקליטות זיכה בית המשפט העליון את מוחמד ג'בארין מפרסום שניים משלושת המאמרים. עם זאת דחה בית המשפט את הערעור כנגד הרשעתו בפרסום המאמר השלישי.

האגודה לזכויות האזרח מברכת על זיכוי של ג'בארין, אך מביעה דאגה נוכח הרשעתו של כהנא. מחד גיסא פרשנות ביהמ"ש בעניין ג'בארין מקדמת את ההגנה על חופש הביטוי והעתונות ותביא לצמצום ניכר של השימוש הנרחב שעשתה הפרקליטות בסעיף העבירה הזו בשנים האחרונות. מאידך גיסא הפרשנות הרחבה בעניין כהנא מהווה סכנה לחופש הביטוי, ועלולה להרחיב את השימוש בעבירת המרדה כלפי התבטאויות.